

OLIV TA'LIMDA TA'LIM SIFATI

Xudayberdiyev Bobir Boturovich

Jizzax Politexnika instituti

“Muhandislik va kompyuter grafikasi” kafedrasi assistenti

Annotatsiya: *Zamonaviy oliy ta'lim tizimida xalqaro standartlar talablariga javob beradigan malakali mutaxassislarni tayyorlash orqali ta'lim muassasasining ta'lim xizmatlari bozorida raqobatbardoshligini ta'minlovchi sifatga katta e'tibor qaratilmoqda. Ushbu ilmiy-uslubiy materiallar jahon ta'lim sifatini ta'minlash uchun innovatsion texnologiyalardan foydalanish bilan bog'liq keng ko'lamlil masalalarni qamrab oladi va universitetda sifat menejmenti tizimini yaratish va joriy etishga yordam berish uchun mo'ljallangan, shuningdek, boshqa oliy va o'rta ta'lim muassasalari.*

Kalit so'zlar: *innovatsion, tendentsiya, akkreditatsiya, monitoring, attestatsiya.*

QUALITY OF EDUCATION IN HIGHER EDUCATION.

Khudayberdiyev Bobir Boturovich

**Assistant of the Department of Engineering and Computer Graphics,
Jizakh Polytechnic Institute**

Annotation: *In the modern system of higher education, much attention is paid to quality, which ensures the competitiveness of an educational institution in the educational services market through the training of qualified specialists that meet the requirements of international standards.*

Key words: *innovation, trend, accreditation, monitoring, certification.*

Ta'lim sifati jamiyat hayotining sifati, uning gullab-yashnashining shartidir. Ta'lim sifatini oshirish, hozirgidan yaxshiroq bo'lishi kerak degan fikrga

qo'shilmaydiganlar topilmasa kerak. Zamonaviy hayot kengroq va chuqurroq bilimni va shuning uchun yaxshi ta'limni talab qiladi. Mamlakatdagi iqtisodiy o'zgarishlar davlat universitetlarini an'anaviy faoliyat bilan bir qatorda marketing tadqiqotlari bilan shug'ullanishga, moliyaviy menejmentni takomillashtirishga, ularning rivojlanishini strategik rejalashtirishni amalga oshirishga, qo'shimcha kasbiy ta'lim ko'lamini kengaytirishga majbur qilmoqda.

Ta'lim sifati tor tushuncha sifatida pedagogik kadrlar malakasi darajasiga, o'quv-uslubiy jarayonning tashkil etilishiga, moddiy-texnika bazasining holatiga, intellektual salohiyatga bog'liq holda bevosita ta'lim jarayonining natijasidir. Ta'lim sifatiga qo'shimcha ravishda ta'lim muassasasi bitiruvchilariga bo'lgan talab, ularning muvaffaqiyati, ish beruvchilarning bitiruvchilarning kasbiy mahoratini baholashi, universitet va ishlab chiqarish munosabatlari, tanqidlarning yo'qligi yoki mavjudligi kiradi.

Ta'limning zamonaviy huquqiy asoslarini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, ta'lim sifatini ta'minlash zarurati ta'lim va fan vazirligining vaqtinchalik islohoti emas, balki uzoq muddatli davlat siyosati hisoblanadi. Kontsepsiyaning mazmuni va sifatli ta'limni ta'minlash shartlarini tushunish uzoq evolyutsiyadan o'tdi. Rasmiy hujjatlardagi "ta'lim sifati" tushunchasining ma'nosi o'zgardi va kengaydi. Shunga ko'ra, O'zbekiston Respublikasida me'yoriy-huquqiy bazasidagi ushbu tendentsiyalardan so'ng, oliy ta'lim muassasalariga qo'yiladigan talablar ham o'zgardi. Prezidentimizning ta'lim sifati g'oyasi, uni nazorat qilish va ta'minlash masalalari o'z murojaatlarida muntazam eshitilib kelinayotgan so'zlariga murojaat qiladigan bo'lsak, bu jarayonning asosiy bosqichlarini yaqqol ko'rishimiz mumkin.

Ta'lim sohasidagi akkreditatsiya kontsepsiyasi sifat tushunchasi bilan uzviy bog'liqdir: akkreditatsiya - bu ma'lum bir ta'lim dasturida, ma'lum bir universitetda va hokazolarda o'qitishning vakolatli organlar tomonidan rasmiy tan olinishi, belgilangan sifat standartlariga javob beradi.[1]

Akkreditatsiya Yevropa oliy ta'lim tizimlarida muhim islohot jarayonlarini ta'minlashning markaziy vositasi hisoblanadi. Baholash singari, akkreditatsiya yangi daraja dasturlarini amalga oshirishda sifatni o'lchash va mavjudlarini

monitoring qilish uchun xizmat qiladi. Akkreditatsiya, ya'ni diplom dasturini sertifikatlash mazmuni va ixtisosligining minimal standartlari, berilgan darajaning kasbiy muvofiqligi, ilmiy daraja dasturining umumiy kontseptsiyasining izchilligi va uyg'unligi tekshirilgandan so'ng amalga oshiriladi. Ta'lim dasturi baholash tartib-qoidalarining shaffofligini hisobga olgan holda ma'lum muddatga akkreditatsiyadan o'tkaziladi. Mutaxassislar tomonidan professional ekspertiza jarayoni agentliklar tomonidan boshqariladi, ular ham muntazam ravishda tashqi baholash orqali ko'rib chiqadilar. Ta'lim provayderlari tarmog'i tomonidan taqdim etilayotgan ta'lim xizmatlari hajmining o'sishi sharoitida ular taqdim etayotgan ta'lim sifati muammosi nihoyatda dolzarb bo'lib qolmoqda.[2,3]

Akkreditatsiya Yevropa ta'lim madaniyatida nisbatan yangi hodisa emas. Oliy ta'lim muassasasining davlat akkreditatsiyasi 1992 yildan boshlab kuchga kirgan. Bu davlat tomonidan barcha fuqarolar uchun ta'lim sifatini kafolatlash va davlat maqomini belgilashni amalga oshirish mexanizmi.

Davlatni tan olish tartibi uch bosqichdan iborat:

- litsenziyalash - o'quv faoliyati shartlarining o'quv xonalari, laboratoriya jihozlari, professor-o'qituvchilar tarkibi, o'quv adabiyotlari darajasiga qo'yiladigan davlat talablariga muvofiqligini baholash;

- attestatsiya - bitiruvchilarni tayyorlash mazmuni, darajasi va sifatining davlat ta'lim standarti talablariga muvofiqligini baholash;

- akkreditatsiya - oliy kasbiy ta'limning ta'lim dasturlari ro'yxatini belgilash bilan universitetning turlari (oliy ta'lim muassasasi) va turlari (institut, akademiya, universitet) bo'yicha davlat akkreditatsiyasi maqomini belgilash (keyingi muddatga tasdiqlash). Unga universitet davlat namunasidagi ta'lim to'g'risidagi hujjatlarni berish huquqiga ega.

Har qanday tashkilot muvaffaqiyatining asosiy omillaridan biri bu uning faoliyati natijalarining sifatidir. Ta'lim sifatini ta'minlashning samarali usullaridan biri akkreditatsiya bilan bir qatorda tashkilot faoliyatining turli jihatlarini tartibga soluvchi xalqaro sifat menejmenti standartlaridan foydalanish hisoblanadi. Shunga o'xshash yondashuv ko'plab xorijiy universitetlarda qo'llaniladi. Barcha manfaatdor

tomonlarning talablariga javob beradigan talab qilinadigan sifat darajasiga erishish uchinchi tomon tomonidan yaratilgan, joriy etilgan va sertifikatlangan sifat menejmenti tizimining ishlashi natijasidir. [2]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Соатов А. М., Мухитдинов А. А., Абдуллаев У. Учебно производственные задачи в кружковых работах //Передовые инновационные разработки. Перспективы и опыт использования, проблемы внедрения в производство. – 2019. – С. 200-202.
2. Абдуганиев А. и др. Межпредметные связи черчения с геометрией-важный фактор активизации мышления студентов //Передовые научно-технические и социально-гуманитарные проекты в современной науке. – 2018. – С. 85-87.
3. Абдуганиев А. и др. Отбор объектов для практических работ студентов по черчению //Молодой ученый. – 2016. – №. 2. – С. 113-117.